

STANDARDY OCHRONY DZIECI

W DUSZPASTERSTWIE PARAFIALNYM

PARAFII PW. NAJŚWIĘTSZEGO IMIENIA MARYI

W LASKOWEJ

Preambuła

Standardy ochrony dzieci w duszpasterstwie parafialnym – to dokument wewnętrzny parafii, zawierający zasady zapewniania dzieciom bezpieczeństwa i postępowania w przypadku zagrożenia krzywdzenia dzieci. Spisane w jednym miejscu zasady tworzenia w parafii bezpiecznego dla małoletnich uczniów środowiska, a także ustanowienie zrozumiałych i obowiązujących wszystkie osoby zaangażowane w duszpasterstwo parafialne procedur interwencji wewnętrznych i zewnętrznych, umożliwia szybkie reagowanie na zagrożenia bezpieczeństwa dobrostanu dzieci, a także pomaga w spełnianiu prawnych wymogów ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Standardy ochrony dzieci w duszpasterstwie parafialnym regulują te obszary funkcjonowania, które wiążą się z możliwością naruszenia praw dziecka: od bezpieczeństwa i wsparcia po interwencję w sytuacjach zagrażających jego życiu, zdrowiu i dobrostanowi.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników parafii i osób współpracujących oraz zaangażowanych w duszpasterstwo parafialne skierowane do dzieci jest działanie dla ich dobra – doczesnego i wiecznego. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.

Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia we wszelkich instytucjach, w których przebywają dzieci, standardów ich ochrony przed krzywdzeniem [ustawa z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606)].

Rozdział I

Objaśnienie terminów

Ilekoć w niniejszych Standardach ochrony dzieci jest mowa bez bliższego określenia o:

1. proboszczu – należy przez to rozumieć proboszcza parafii pw. Św. Stanisława i św. Wacława w Świdnicy
2. parafii – należy przez to rozumieć parafię pw. św. Stanisława i św. Wacława w Świdnicy

3. pracowniku – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia w parafii pw. pw. św. Stanisława i św. Wacława w Świdnicy
4. partnerze współpracującym z parafią – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie parafii na mocy odrębnych przepisów
5. dziecku – należy przez to rozumieć niepełnoletnie osoby objęte duszpasterstwem parafialnym;
6. małoletnim – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
7. opiekunie dziecka – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji dziecka i stanowieniu o dziecku, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;
8. przedstawicieli ustawowym – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
9. zgodzie rodzica małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny i opiekuńczy;
10. czynnikach ryzyka krzywdzenia dziecka – należy przez to rozumieć wybrane informacje nt. warunków, sytuacji, sposobu funkcjonowania rodziny sprzyjające krzywdzeniu dziecka w rodzinie.
11. krzywdzeniu dziecka – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika parafii.

Krzywdzeniem jest:

a) przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;

b) przemoc emocjonalna – to przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem, a osobą dorosłą. Zaliczamy do niej m. in.: powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem, pracownikami parafii a dzieckiem;

c) przemoc seksualna – to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie potrafi ono w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z przemocą seksualną mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy. Przez wykorzystywanie seksualne rozumiane jest również narażenie dziecka na odbiór treści erotycznych, na które dziecko nie jest gotowe,

d) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,

e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju – potrzeb związanych z odżywianiem, ubiorem, schronieniem, higieną, opieką medyczną, kształceniem czy sferą psychiczną dziecka;

12. zespole do spraw prewencji – należy przez to rozumieć zespół powołany przez proboszcza w celu troski o ochronę dzieci w ramach duszpasterstwa parafialnego. W skład zespołu wchodzi odpowiednio: proboszcz (z wyjątkiem sytuacji gdy jest podejrzanym o krzywdzenie dziecka), tzw. Osoba Zaufana i inne osoby wyznaczone przez proboszcza;

13. interwencji – należy przez to rozumieć proces mający na celu doprowadzenie do zmiany sytuacji dziecka, tj. zatrzymywanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecka poprzez szybką i skuteczną reakcję;

14. Standardach ochrony dzieci – należy przez to rozumieć zbiór zasad funkcjonujących w parafii, które stawiają ochronę dziecka w centrum działań i wartości parafii;

15. osobie odpowiedzialnej za *Standardy ochrony małoletnich* – należy przez to rozumieć proboszcza albo inną osobę wyznaczoną przez niego do sprawowania nadzoru nad realizacją Standardów ochrony dzieci

16. osobie zaufanej – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez proboszcza odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach dotyczących przemocy;

17. danych osobowych dziecka – należy przez to rozumieć każdą informację umożliwiającą identyfikację dziecka;

Rozdział II

Postanowienia ogólne

W parafii pw. pw. Najświętszego Imienia Najśw. Maryi Panny w Laskowej został opracowany i wprowadzony w życie wewnętrzny dokument, w którym zawarta jest polityka ochrony przebywających tam zgodnie z obowiązującymi standardami wyznaczonymi zarówno przez

dokumenty państwowe (Ustawę o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz innych ustaw z dn. 28 lipca 2023 r. – tzw. „Ustawa Kamilka”), jak i wskazania wynikające z Wytycznych Kościoła katolickiego w Polsce.

1. W przygotowaniu wewnętrznego dokumentu uczestniczyli zaangażowani świeccy, a także dzieci.
2. W parafii działa Zespół ds. Prewencji oraz wyznaczona jest tzw. Osoba Zaufania.
3. Polityka ochrony dotyczy szczegółowych zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony przebywających tam dzieci i bezbronnych dorosłych, czyli:
 - rekrutacji personelu i osób zaangażowanych duszpastersko w parafii;
 - bezpiecznych relacji pomiędzy dorosłymi zatrudnionymi i pomagającymi dusz pastersko w parafii a dziećmi i bezbronnymi dorosłymi;
 - bezpiecznych relacji pomiędzy rówieśnikami;
 - zasady ochrony wizerunku i danych osobowych;
 - sposobu reagowania w parafii na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy fizycznej, psychicznej czy seksualnej i zasad prowadzenia rejestru interwencji
 - pomocy osobom pokrzywdzonym.
4. Standardy ochrony są dostępne w parafii i podane do publicznej wiadomości.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a osobami dorosłymi zaangażowanymi w duszpasterstwo parafialne oraz pracę na rzecz parafii. Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 1

Zasady ogólne

1. Osoby dorosłe zaangażowane w duszpasterstwo parafialne dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas ich pobytu na terenie parafii oraz podczas imprez i wyjazdów organizowanych przez parafię oraz wspierają dzieci w pokonywaniu trudności.
2. Osoby dorosłe podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
3. Zasady bezpiecznych relacji dorosłych z dziećmi obowiązują wszystkich kapłanów i świeckich – pracowników, praktykantów (np. alumnów seminarium duchownego) i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia stanowiącego załącznik do niniejszego dokumentu.

4. Wszyscy dorośli zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
5. Wszystkie osoby dorosłe zaangażowane w duszpasterstwo parafialne zobowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
6. Dzieci objęte duszpasterstwem parafialnym są poinformowane, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć dorosłemu i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
7. Dorośli zaangażowani w duszpasterstwo parafialne powinni być zawsze jest przygotowani na wyjaśnienie swoich działań/zachowania.
8. W kontaktach z dziećmi należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużyć i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli dzieci te dążyłyby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, dorosły reaguje z wycuciem, jednak stanowczo, a także pomaga dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
9. Organizując wyjazdy i wycieczki organizator jest zobowiązany do wcześniejszego upewnienia się czy warunki zakwaterowania są bezpieczne.
10. Złamanie zasad wymienionych w przedmiotowej procedurze jest podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej lub karnej.

§ 2

Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim

1. Wszystkie spotkania z dziećmi na terenie parafii powinny być organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych.
2. Nie można przebywać z dzieckiem sam na sam w warunkach odizolowanych. Jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie i w warunkach odizolowanych. Osoba przeprowadzająca spotkanie powinna zatroszczyć się o ich transparentność.
3. Dzieci nie powinny przebywać w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego, rodzic lub opiekun prawny musi wyrazić zgodę na przebywanie dziecka w pomieszczeniach mieszkalnych parafii.
4. Dzieci powinny zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej. Podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych.

5. Dzieci na terenie parafii nie mogą przebywać pod wyłączną opieką innego dziecka, chyba że inaczej stanowią regulaminy religijnych ruchów duszpasterstwa poza-parafialnego, np. Ruchu Światło-Życie, Caritas, w tym wypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy. Osoby te powinny być odpowiednio uformowane, przygotowane i pełnić posługę pod okiem dorosłych.
6. W prywatne życie dziecka wolno ingerować tylko w takim wymiarze, w jakim wymaga tego konkretny problem.
7. W przypadku konieczności podjęcia rozmów na temat seksualności należy wykazać się delikatnością i roztropnie rozeznaczyć, czy takiej rozmowy nie powinien przeprowadzić rodzic lub specjalista.
8. Niedopuszczalne są wszelkiego rodzaju nadużycia duchowe.
9. Wszystkie formy zorganizowanego czasu, a w sposób szczególny wypoczynku dzieci powinny być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
10. Na wyjazdy grupowe należy uzyskać pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych, po uprzednim zapoznaniu ich z ramowym planem działania i zasadami jego organizacji (regulaminem). Podczas wyjazdu rodzice lub opiekunowie prawni mają prawo do kontaktu ze swoim dzieckiem oraz z jego opiekunem;
11. Podczas wyjazdów parafialnych opiekunowie nie powinni nocować w tym samym pomieszczeniu co podopieczni. W sytuacji szczególnej, wymagającej od opiekuna pozostania w nocy w pomieszczeniu z wychowankiem, powinien on o tym fakcie zawiadomić inną osobę dorosłą, kierownika wyjazdu oraz, jeśli to możliwe, rodzica lub opiekuna prawnego wychowanka. Jeśli wyjazd przewiduje noclegi zbiorowe, organizator zawiera informację na ten temat w regulaminie. Szczególnie zadbać należy o ochronę dzieci w toaletach, łazienkach, przebieralniach czy szatniach.

§ 3

Zasady komunikacji z dziećmi

1. W komunikacji z dziećmi należy zachować spokój, cierpliwość i szacunek. Okazywać też zrozumienie dla ich trudności i problemów. Należy reagować według zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki.
2. Należy dać dziecku prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez osobę dorosłą.
3. Komunikacja z dziećmi powinna być prowadzona w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
4. Nie wolno zawstydzать, upokarzać, lekceważyć lub obrażać dziecko.

5. Nie wolno reagować złośliwościami, sarkazmem na zachowanie dziecka, nie żartować z dziecka, w sposób który obniża jego poczucie własnej wartości.

§ 4

Komunikacja z dziećmi służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny

1. W rozwiązywaniu konfliktów osoba dorosła stosuje następujące zasady konstruktywnej komunikacji:
 - oddziela problem od osoby, wyraża brak akceptacji dla zachowania a nie człowieka,
 - skupia swoją uwagę na rozmówcy, koncentruje się na tym co mówi,
 - okazuje rozmówcy szacunek,
 - upewnia się, czy dobrze rozumie swojego rozmówcę,
 - wysłuchuje dziecko,
 - mówi wprost – otwarcie wyraża swoje potrzeby, uczucia i propozycje,
 - udziela konkretnych informacji zwrotnych.
2. W procesie rozwiązywania konfliktu należy dbać o komunikację dającą dziecku poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego.
3. Umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczyć w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania.
4. Szybko reagować na problemy związane z dyscypliną dzieci poprzez rozwiązywanie pojawiających się problemów z dyscypliną, bezpośrednio po naruszeniu zasad przez dzieci,
5. Metody dyscyplinowania dzieci dobierać adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju.
6. Karcenie dzieci stosuje rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla nich.
7. Upominając słownie, perswazyjnie, stara się opanować własne negatywne emocje.
8. Wyjaśnić dziecku, za co i dlaczego zostało ukarane.

§ 5

Zachowania niedozwolone wobec dzieci

1. Kontakty osób dorosłych zaangażowanych w duszpasterstwo parafialne z dziećmi nie mogą łamać obowiązującego prawa.
2. Zabronione jest dyskryminowanie dzieci ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności.

3. Zabroniona jest jakakolwiek forma przemocy fizycznej i psychicznej wobec dziecka.
4. Zabronione jest używanie naruszających godność dziecka wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.
5. Zabronione jest naruszanie nietykalności osobistej dziecka
6. Zabronione jest zmuszanie dziecka do odbycia jakiejkolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
7. Zabronione jest angażowanie się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
8. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących małoletniego, wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. z 2016 r. Nr 119, poz. 1) obejmujących pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby;
9. Nie wolno robić zdjęć lub filmować dzieci bez ich zgody.
10. Zabrania się częstowania dzieci tytoniem, alkoholem i innymi substancjami psychoaktywnymi.

§ 6

Zasady nawiązywania kontaktu z dziećmi za pomocą mediów

1. Kontakt z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
2. Dorosły nie kontaktuje się z nimi poprzez prywatne kanały komunikacji bez wyraźnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego na taką formę kontaktu.

Rozdział IV

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

§ 1

Sygnaty świadczące o przemocy

1. Osoby dorosłe zaangażowane w duszpasterstwo parafialne zwracają uwagę na występowanie w zachowaniu dziecka sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę dziecka.
2. Uwagę powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:
 1. Dziecko ma widoczne obrażenia ciała których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
 2. Podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne.
 3. Dziecko nadmiernie zakrywa ciało, nie stosownie do sytuacji i pogody;
 4. Dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 5. Dziecko boi się rodzica lub opiekuna;
 6. Dziecko boi się powrotu do domu;
 7. Dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone;
 8. Dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne.
3. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:
 1. ujawnienie przez dziecko przemocy,
 2. informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy,
 3. analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka,
 4. ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.
4. W każdym przypadku informacje o przemocy wobec dziecka wskazywane jako fakty, a nie domniemania, należy potraktować z pełną odpowiedzialnością i zareagować zgodnie z obowiązującymi zasadami wskazanymi w niniejszej procedurze.

§ 2

Procedury postępowania

1. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu dziecka lub podejrzenia krzywdzenia dziecka, osoba dorosła ma obowiązek:
 1. wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała;
 2. poinformować rodziców dziecka;
 3. poinformować o zdarzeniu lub swoich podejrzeniach co do krzywdzenia dziecka proboszcza parafii;

4. sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu dziecka.
2. Powiadamiając proboszcza o podejrzeniu krzywdzenia dziecka, osoba która składa to zawiadomienie przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić, lub których wystąpienie podejrzewa oraz informuje o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.
3. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec dziecka jednego z przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności proboszcz albo osoba zaufana składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury,
4. proboszcz (albo inna wyznaczona osoba gdy proboszcz jest osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa) podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie placówki.

§ 3

Zgłaszanie przemocy przez dziecko

1. Każde dziecko może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, fakt stosowania wobec niego przemocy.
2. W przypadku dziecka obcojęzycznego lub mającego trudności w mowie i piśmie, osoba, do której zgłosił się małoletni zapewnia pomoc w nawiązaniu komunikacji poprzez skorzystanie z pomocy osoby władającej językiem obcym lub zapewnia komunikację w innych formach, np. poprzez wykorzystanie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji.
3. Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego dziecka podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia dziecka.
4. W przypadku zagrożenia życia dziecka, po przekazaniu informacji rodzicom i proboszczowi parafii, zawiadamia w trybie pilnym odpowiednie służby o zagrożeniu życia małoletniego.

Rozdział V

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego

1. W przypadkach przemocy fizycznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub dziecko, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania oraz do delegata właściwej instytucji kościelnej.

2. Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę należy zbadać i podjąć adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo należy podjąć z tą osobą rozmowę i jeśli zajdzie taka potrzeba, to okresowo lub stale wycofać ją z pracy duszpasterskiej.
3. Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy dziecka, należy o tym zawiadomić jego rodziców i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
4. Jeśli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań dzieci wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić rodziców dzieci i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.
5. **Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia dzieci w parafii pw. pw. św. Stanisława i św. Wacława w Świdnicy:**
 - **Osoba zaufana – p. Jolanta Bukowiec – pedagog w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Laskowej**
 - Proboszcz – Ks. Andrzej Wanat

Rozdział VI

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów oraz sposoby dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Dokument zawierający standardy ochrony dzieci i osób bezbronnych w parafii aktualizowany jest co dwa lata.
2. Ewaluacja dokumentu dokonywana jest przez osobę odpowiedzialną za prewencję w parafii we współpracy z proboszczem i osobami wyznaczonymi przez proboszcza, a następnie konsultowana z osobami zaangażowanymi w duszpasterstwo parafialne. Ostatecznie jest zatwierdzana przez osobę odpowiedzialną w diecezji za prewencję.
3. W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia w dokumencie nowelizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu do obrotu prawnego w parafii.
4. Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczke zakłada i prowadzi Osoba Zaufana.
5. Do czasu zakończenia sprawy teczka pozostaje w kancelarii parafialnej i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.
6. W teczce umieszcza się stosownie do potrzeb:
 1. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia

2. Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwym jego sporządzenie.
3. Protokoły i notatki z rozmów z małoletnim i osobą jemu najbliższą lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem.
4. Protokół z posiedzenia zespołu do spraw prewencji
5. Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą – o ile taka będzie przeprowadzana.
6. Inne dokumenty i korespondencję związaną z danym zgłoszeniem.
7. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

Rozdział VII

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie parafii do stosowania standardów, zasady przygotowania osób zaangażowanych w duszpasterstwo do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

§1

1. Wdrażanie w życie standardów ochrony przed przemocą należy do obowiązków proboszcza.
2. Za niezastosowanie się do standardów odpowiedzialność personalnie ponosi proboszcz parafii, również wobec prawa.
3. Każdej osobie zaangażowanej w parafii i mającej kontakt z dziećmi w obszarze związanym z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad dziećmi proboszcz uzyskuje dane z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (<https://arch-bip.ms.gov.pl/pl/rejestry-i-ewidencje/rejestr-sprawcow-przestepstw-na-tle-seksualnym/>). Nawet w przypadku osób mających krótkotrwały kontakt z dziećmi na terenie parafii uzyskanie takiej informacji jest zalecane, chociaż nie stanowi to obowiązku prawnego. W takim przypadku należy jednak najpierw uzyskać zgodę osoby objętej takim sprawdzeniem.
4. Dodatkowo, przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub z opieką nad nimi proboszcz ma obowiązek uzyskania od tej osoby informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdz. XIX k.k. (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV k.k. (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości) oraz w zakresie art. 189a k.k. (handel ludźmi), art. 207 k.k. (znęcanie się nad osobą najbliższą

lub pozostającą w stosunku zależności) oraz przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

5. Jeśli parafia zatrudnia firmy z zewnątrz lub udostępnia im pomieszczenia, właściciel firmy musi przedstawić proboszczowi oświadczenie o sprawdzeniu swoich pracowników, którzy wejdą na teren parafii i będą mogli mieć kontakt z dziećmi, w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
6. Proboszcz parafii powołuje osobę lub Zespół ds. Prewencji (należy do niego również tzw. osoba zaufana). Wskazane jest, aby były to cieszące się zaufaniem osoby świeckie, odpowiednio przeszkolone i kompetentne, które będą wiedziały, jakie działania w danej sytuacji są stosowne i konieczne. Osoby te ściśle współpracują z proboszczem miejsca, który personalnie ponosi odpowiedzialność za wdrażanie i przestrzeganie standardów oraz za działania interwencyjne. Współpracują również z osobami odpowiedzialnymi w diecezji/zgromadzeniu za prewencję, jak również z delegatem/delegatką ds. ochrony dzieci i młodzieży. Nie mogą być to osoby uwikłane w lojalność środowiskową lub w konflikt interesów. Odpowiadają za wprowadzenie standardów oraz uczestniczą w szkoleniach zgodnie z zasadami wskazanymi przez diecezję, do której parafia należy.
7. Proboszcz parafii powołuje osobę zaufaną, do której należy przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nierespektowania standardów. Osoba zaufana nie może na własną rękę podejmować działań służących wyjaśnieniu podejrzeń i zarzutów lub weryfikacji zgłaszanych faktów. Obowiązuje ją zasada poufności.
8. Osobą odpowiedzialną bezpośrednio za interwencję w przypadku zaistnienia przemocy jest zarządca placówki, w tym wypadku proboszcz parafii. Powinien czynić to we współpracy z wymienionymi wyżej kompetentnymi osobami.
9. Wszelka działalność dotycząca ochrony oraz interwencji i pomocy musi być dokumentowana. Wpisów w rejestrze zdarzeń dokonują osoby bezpośrednio zaangażowane w daną aktywność, ale za bezpieczne przechowywanie notatek odpowiedzialny jest proboszcz. Rejestr prowadzi się zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych.

§2

Szkolenie i stałe wsparcie dla osób zajmujących się profilaktyką

1. Wszyscy pracownicy i wolontariusze w parafii otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w parafii – kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem. Szkolenie może prowadzić osoba odpowiedzialna w parafii za prewencję.
2. Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne dodatkowo otrzymują potrzebną wiedzę dotyczącą:

1. rodzajów przemocy (w tym przemocy rówieśniczej);
 2. rozpoznawania oznak przemocy (w tym wykorzystania seksualnego);
 3. strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej);
 4. rozmowy z dzieckiem/nastolatkiem/osobą bezbronną na temat krzywdy;
 5. rozmowy z dorosłymi (gdy ktoś pracuje z grupą dorosłych) dotyczącą przemocy;
 6. zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie;
 7. innych zaleceń obowiązujących w danej placówce/miejscu duszpasterskim.
3. Każda osoba pracująca z dziećmi i osobami bezbronnymi co dwa lata uczestniczy w jednodniowym szkoleniu z zakresu prewencji. Treść tych szkoleń przygotowana jest przez osobę odpowiedzialną w diecezji/zakonie za prewencję.
 4. Osoby odpowiedzialne za prewencję w danej parafii uczestniczą raz w roku w spotkaniu odpowiedzialnych za prewencję w danej diecezji.

Rozdział VIII

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz dzieciom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. W parafii pw. Najświętszego Imienia Maryi w Laskowej opracowany dokument Standardów ochrony dzieci jest umieszczony na stronie internetowej
2. Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych dzieci korzystających z duszpasterstwa parafialnego jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich.

Rozdział IX

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi,

a w szczególności zachowania niedozwolone

Parafia jest miejscem zapewniającym bezpieczeństwo dzieciom także w grupie rówieśniczej. Kierując się wartościami wypływającymi z Ewangelii, staramy się wpoić naszym parafianom postawę szacunku wobec każdego człowieka – dzieci i dorosłych. Pragniemy, by w relacjach międzyludzkich bliska była im ewangeliczna zasada: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).

Kodeks zachowań został opracowany z udziałem dzieci. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywać się będzie co dwa lata, a także po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w parafii podjęta zostanie interwencja z powodu krzywdzenia rówieśniczego. Zmiana treści zasad bezpiecznych relacji między dziećmi jest możliwa w każdym momencie na ich wniosek i z ich udziałem.

1. Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby

- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.

2. Zasady komunikacji między dziećmi

- Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/kolegów.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
- Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
- Stosuj formy grzecznościowe.
- Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

3. Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni

- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
- Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
- Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i innych osób bez ich wyraźnej zgody.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to.

4. Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie

- Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
- Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
- Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

- Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj kolegów/koleżanek.
- Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
- Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką „zabawę” słowną.
- Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu fizycznemu czy psychicznemu.
- Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
- Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

5. Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów

- Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog.
- Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałaś/usłyszałeś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałaś/zrozumiałeś jej komunikat.
- Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą, aktualnego opiekuna grupy. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.
- Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

Rozdział X

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Obowiązkiem prawnym parafii w ramach prowadzonych działań duszpasterskich jest takie wykorzystanie sieci Internet, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej dziecka oraz nie będzie mu szkodzić.
2. Do potencjalnych zagrożeń użytkowania sieci Internet należy zaliczyć:
 - a) dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard),
 - b) działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka,
 - c) oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników parafialnej sieci.
3. Infrastruktura sieciowa parafii umożliwia dostęp do Internetu wyłącznie w celach duszpasterskich.
4. Rozwiązania organizacyjne na poziomie parafii bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
5. Dziecko może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.

Rozdział XI

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. Każda osoba, która mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, winna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana.
2. Osoba skrzywdzona otrzymuje informację o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie parafii lub poza nią.
3. W sytuacji, gdy osoba wskazana jako sprawca jest kapłanem lub inną osobą zaangażowaną w parafii, należy jak najszybciej zapewnić bezpieczeństwo osobie skrzywdzonej (np. przez niedopuszczanie do niej osoby wskazanej lub podejrzanej o krzywdę). Następnie należy jej udzielić pomocy, jakiej potrzebuje. Osoby poszkodowane nie powinny być obarczane kosztami udzielanej im pomocy.
4. Troska duszpasterska wobec osoby skrzywdzonej i jej bliskich polega przede wszystkim na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowaniu jej więzi z Bogiem i zaufania do Kościoła. Organizowana jest w porozumieniu z diecezjalnym duszpasterzem ds. pomocy duchowej osobom skrzywdzonym.
5. Jeśli osoba skrzywdzona należała do jakiejś grupy parafialnej, również inni uczestnicy tej grupy powinni otrzymać pomoc duszpasterską i ewentualnie psychologiczną.
6. Jeśli osobą skrzywdzoną jest dziecko, pomoc powinna otrzymać również jego rodzina.

7. Parafianie powinni być we właściwy sposób poinformowani o tym, co się wydarzyło, oraz otrzymać stosowną pomoc. Należy przy tym zachować zasadę ochrony dobrego imienia osoby skrzywdzonej.
8. Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa określonego w prawie karnym i/lub kanonicznym, osoba przyjmująca zgłoszenie postępuje zgodnie z procedurami zawartymi w Wytycznych KEP.
9. Jeśli zgłoszenie dotyczy innej krzywdy czy niewłaściwego zachowania, osoba zgłaszająca otrzymuje informację o podjętych w sprawie krokach.
10. Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, ale osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.